

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE, za obdobje 20. 6. 2019

Število objav: 13

Internet: 8

Tisk: 5

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 1

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 12

Internet	Naslov	Obnovljeni obrat Kemisa črna gradnja		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo.si; 454.365, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 6	Avtor	Maja Prijatelj Videmšek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sanacije Kemisa od gradbenega inšpektorata zahteva natančno pojasnilo, zakaj je obnovo poškodovanega Kemisovega objekta tolmačil kot izjemo po zakonu o graditvi objektov – enako so trdili tudi Kemisovi odvetniki –, zaradi česar podjetju ni bilo treba pridobiti novega gradbenega dovoljenja za sanacijo. Za vstop...			

Internet	Naslov	Kemise se na odločbo ministrstva ne bo pritožil		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 283.341, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	Andraž Rožman		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...obnavljal brez gradbenega dovoljenja. Po mnenju Kemisa in gradbenega inšpektorata namreč Kemise spada med izjeme iz četrtega odstavka prvega člena zakona o graditvi objektov (te veljajo v primerih, ko se preprečijo oziroma zmanjšajo posledice neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč), ki za obnovo ne potrebujejo...			

Internet	Naslov	Kako vročo juho bodo pojedli na Inženirski zbornici Slovenije?		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Finance.si; 144.008, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Vasilij Krivec		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije, Gradbeni zakon, Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kako vročo juho bodo pojedli na Inženirski zbornici Slovenije ? Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj Inženirska... dodaj Gregor Udovč dodaj Lea Aracki dodaj Christian Močnik dodaj Čas branja: 2 min SHRANI 0 19.06.2019...			

Internet	Naslov	Gradbena dela v EU: kdo je najbolj zrasel in kje je Slovenija		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Finance.si; 144.008, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Vasilij Krivec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Gradbena dela v EU: kdo je najbolj zrasel in kje je Slovenija Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj Evropska unija dodaj Evropska unija dodaj Čas branja: 1 min SHRANI 1 19.06.2019 12:20 Ogromne rasti gradbenih del v nekaterih državah...			

Tisk	Naslov	Povezovanje gradbeništva in energetike		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Dnevnik; 107.900, Slovenija	Stran: 24	Površina: 230 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 6. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	A. P.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...AKADEMIJA GRADBENIH INVESTICIJ Povezovanje gradbeništva in energetike Gospodarska kriza je med letoma 2008 in 2016 zarezala v vse dejavnosti, še najbolj v gradbeni sektor. Z modernimi pristopi bi lahko dvignili...			

Tisk	Naslov	Do stanovanja z medgeneracijskim sodelovanjem		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Dnevnik; 107.900, Slovenija	Stran: 24	Površina: 672 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 6. 2019		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Andreja Podlogar		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...in katere so bile glavne novosti letošnje polovice leta na trgu? Cene nepremičnin se nekoliko umirjajo, primanjkuje ponudbe tako stanovanj kot hiš ter gradbenih parcel za primerno ceno. Predvsem mlajše družine ugotavljajo, da je bolj smiselno kupiti manjšo hišo kot novejšo stanovanje v Ljubljani. Nekateri pa hišo kupujejo...			

Internet	Naslov	Obnovljeni obrat Kemisa črna gradnja		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Maja Prijatelj Videmšek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sanacije Kemisa od gradbenega inšpektorata zahteva natančno pojasnilo, zakaj je obnovo poškodovanega Kemisovega objekta tolmačil kot izjemo po zakonu o graditvi objektov – enako so trdili tudi Kemisovi odvetniki –, zaradi česar podjetju ni bilo treba pridobiti novega gradbenega dovoljenja za sanacijo. Za vstop...			

Tisk	Naslov	Ima 55.000 delavcev, a jih v EU napoti kar 100.000		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Primorski dnevnik; 11.000, Slovenija	Stran: 3	Površina: 194 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...delavcev na začasno delo v EU, s tem pa po številu napotitev postala tretja največja sila v vsej uniji. Več kot 50 odstotkov teh delavcev je iz dejavnosti gradbeništva , so izpostavili v zvezi. »To pomeni, da Slovenija v druge države EU napoti skoraj 100.000 gradbenih delavcev. Osupljiva številka!« so zapisali. V tej luči...			

Tisk	Naslov	SCENARIJ DOMAČE GRADBENE MAFIJE ZA KARAVANKE		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Demokracija; 10.000, Slovenija	Stran: 20	Površina: 918 cm ²
	Rubrika, Datum	Politika; 20. 6. 2019		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Peter Trucen		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...fizične osebe v Sloveniji. Zakaj si ga zasluži, navadni državljani ne bomo nikoli izvedeli. Razpisna dokumentacija 8 dni pri Bratuškovi A vrnilo se h graditvi druge cevi karavanškega predora in nadaljevanju postopka naročnika, Družbe za avtoceste RS (Dars). Kot smo že 10. junija razkrili, je razpisna dokumentacija...			

Internet	Naslov	Kemis se na odločbo ministrstva ne bo pritožil		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Aktualno24.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Andraž Rožman		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...obnavljal brez gradbenega dovoljenja. Po mnenju Kemisa in gradbenega inšpektorata namreč Kemis spada med izjeme iz četrtega odstavka prvega člena zakona o graditvi objektov (te veljajo v primerih, ko se preprečijo oziroma zmanjšajo posledice neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč), ki za obnovo ne potrebujejo...			

Tisk	Naslov	Hiše prihodnosti: trend vračanja k naravi		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Hausbau; , Slovenija	Stran: 64	Površina: 239 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...večstanovanjske gradnje po opisanih standardih, "V kakšnih domovih bomo živeli čez petdeset let, je zelo težko napovedati, saj se odgovor ne skriva le v gradbeništvu ali arhitekturnih trendih, ampak zajema tudi kompleksnejše socialne vidike in naravne danosti našega planeta. Že danes se ob »klasičnih« družinskih in...			

Internet	Naslov	Nagrade Excellent SME sedmim podjetjem		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Findinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 26	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...in najvišjo bonitetno oceno 10 ter izpolnjujejo dodatne finančne pogoje. Prvi prejemnik nagrade je družinsko podjetje s 40-letno tradicijo na področju gradbenišva AGM Starešinič iz Vinice. Kot so obrazložili v GZS, podjetje danes izvaja gradbena dela, cestni tovorni promet, rušitvena dela, vodarska dela, usluge z...			

Internet	Naslov	Celovito upravljanje z vodnimi viri		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Glasdezele.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 6. 2019		
Stran v zbirki: 30	Avtor	Peterlin Renata Fras		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...gospodinjstva. Industrija porabi četrtno vse načrpane vode. Predelovalna industrija vodo onesnažuje s strupenimi snovmi in težkimi kovinami, rudarstvo in gradbeništvu s sedimenti in kislinami, proizvodnja hrane pa z organskimi snovmi. V gospodarstvu voda igra zelo pomembno vlogo, saj je industrijska surovina, prenašalka...			

Obnovljeni obrat Kemisa črna gradnja

Ministrstvo za okolje in prostor si je premislilo in ugotovilo, da bi Kemis za sanacijo objekta po požaru moral pridobiti gradbeno dovoljenje.

Objavljeno
19. junij 2019 18.15

Posodobljeno
19. junij 2019 18.15

Inšpektorat bo moral z vstopom občine Vrhnika v inšpekcijski postopek končno utemeljiti, zakaj je Kemisu dopustil gradnjo brez gradbenega dovoljenja. FOTO: Tomi Lombar

[Maja Prijatelj Videmšek](#)

Ministrstvo za okolje in prostor je v tretjem odločanju občini Vrhnika dovolilo vstop v postopek gradbene inšpekcije kot stranski udeleženki pri sanaciji v požaru poškodovanega objekta Kemisa. Obenem se je izreklo, da bi moral Kemis za obnovo objekta pridobiti novo gradbeno dovoljenje. Obnovljeni obrat podjetja je torej črna gradnja.

Po skoraj dveh letih prizadevanj je občina Vrhnika končno dobila možnost, da kot stranska udeleženka v postopku požarne sanacije Kemisa od gradbenega inšpektorata zahteva

natančno pojasnilo, zakaj je obnovo poškodovanega Kemisovega objekta tolmačil kot izjemo po zakonu o **graditvi** objektov – enako so trdili tudi Kemisovi odvetniki –, zaradi česar podjetju ni bilo treba pridobiti novega gradbenega dovoljenja za sanacijo.

Za vstop v inšpekcijski postopek si je vseskozi prizadevala civilna iniciativa **Eko Vrh**. Od občine je po požaru zahtevala uresničitev sklepa občinskega sveta, da sedanja lokacija Kemisa ni primerna za predelavo in skladiščenje nevarnih odpadkov. Na predlog Eko Vrha je občina najela dve odvetniški pisarni, ki jo zastopata v postopkih na okoljskem ministrstvu in upravnem sodišču. Z zahtevo za vstop občine v inšpekcijski postopek se ukvarja odvetniška pisarna **Fabiani, Petrovič, Jeraj, Rejc**, pisarna Starman Velkaverh pa vodi postopke za presojo, ali bi moral Kemis spadati med obrate, ki lahko povzročijo onesnaženje okolja večjega obsega (register Seveso).

Inšpektorat za okolje in prostor (prvostopenjski organ) je zahtevo vrhniške občine za vstop v postopek gradbene inšpekcije zavnil trikrat, ministrstvo za okolje in prostor (drugostopenjski organ) pa dvakrat kljub sodbama upravnega sodišča, ki je obakrat pritrnilo argumentom občine. Od inšpektorata je zahtevalo, da se izreče, na kaj se sklicuje pri opredelitvi, da Kemis ne potrebuje gradbenega dovoljenja, ter da pri ponovnem odločanju upošteva njegovo sodbo, česar ta ni storil. Namerno ali ne so postopki trajali tako dolgo, da je Kemis vmes objekt že obnovil in začel polno obratovati.

Z novo odločitvijo okoljskega ministrstva, diametralno nasprotno prejšnjima dvema, se zadeve bistveno spreminjajo. Ministrstvo je proti inšpektoratu nastopilo zelo strogo, najbolj mu očita, da ni sledil napotkom sodbe, ki mu jih je upravno sodišče naložilo. Zelo pomembna pa je navedba okoljskega ministrstva, da izvedena sanacijska dela na objektu Kemisa ne predstavljajo izjeme po zakonu o **graditvi** objektov, zato bi moral Kemis zanje predhodno pridobiti gradbeno dovoljenje. Ministrstvo piše, da so se sanacijska dela začela izvajati oktobra 2017 – skoraj pet mesecev po nesreči –, zato ni mogoče reči, da so bila opravljena v izrednih razmerah oziroma jih ni mogoče utemeljevati s 4. odstavkom 1. člena zakona o **graditvi** objektov, ki gradbena dela brez gradbenega dovoljenja dopušča, če se z njimi preprečijo oziroma zmanjšajo posledice neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč. »Investitor bi mogel in moral predhodno za vsa ta sanacijska dela pridobiti ustrezno gradbeno dovoljenje,« je zapisala vodja oddelka za **graditev** **Bojana Mazi**.

V Eko Vrhu od občinskega odvetnika pričakujejo, da inšpektorat pozove, naj pri objektu Kemisa ugotovi, da gre za nelegalno gradnjo, kar pomeni, da mora podjetje zgrajeni del objekta v določenem roku odstraniti na stroške inšpekcijskega zavezanca, vzpostaviti prejšnje stanje ali ga drugače sanirati, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča. Prav tako zahtevajo, da inšpektorat prepove uporabo objekta do izdaje uporabnega oziroma pravnomočnosti novega gradbenega dovoljenja.

Kemis se na odločbo ministrstva ne bo pritožil

D [dnevnik.si/1042889715/lokalno/osrednja-slovenija/kemis-se-na-odlocbo-ministrstva-ne-bo-pritozil](https://www.dnevnik.si/1042889715/lokalno/osrednja-slovenija/kemis-se-na-odlocbo-ministrstva-ne-bo-pritozil)

Vodstvo Kemisa vztraja, da so poškodovano zgradbo obnovili v skladu z zakonom. (Foto: Jaka Gasar)

Vodstvo tovarne Kemis se je odzvalo na odločbo ministrstva za okolje in prostor, ki je po več kot letu in pol vrhniško občino priznalo kot stranskega udeleženca v postopku gradbene inšpekcije, obenem pa je v odločbi razložilo, da je Kemis v nasprotju z zakonom obnavljal brez gradbenega dovoljenja. Po mnenju Kemisa in gradbenega inšpektorata namreč Kemis spada med izjeme iz četrtega odstavka prvega člena zakona o **graditvi** objektov (te veljajo v primerih, ko se preprečijo oziroma zmanjšajo posledice neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč), ki za obnovo ne potrebujejo gradbenega dovoljenja. Toda takšno razlago zakona je okoljsko ministrstvo povozilo, kajti zatrdilo je, da bi Kemis moral obnavljati z gradbenim dovoljenjem.

Kemis vztraja pri svojem mnenju

Direktor Kemisa **Boštjan Šimenc** nam je sporočil, da se vrhniško podjetje na odločbo ministrstva ne bo pritožilo. »Ne glede na to, da odločba omogoča pritožbo, Kemis pritožbe ne bo vložil, saj smo občino Vrhnika večkrat pozvali, naj sodeluje v postopkih sanacije, izrecno pa smo nasprotovali razlogom, ki so jih navajali kot utemeljitev, da sodelujejo v postopkih, ker so ti temeljili na vrsti neresničnih in zavajajočih trditvev glede Kemisa in posledic požara v Kemisu,« pravi Boštjan Šimenc, ki vztraja, da so ravnali odgovorno in objekt sanirali v skladu s četrnim odstavkom prvega člena zakona o **graditvi** objektov in da so tako okolje zavarovali pred večjim onesnaženjem.

Obenem je opozoril, da z odločbo ministrstva še ni padla dokončna odločitev, ali bi Kemis potreboval gradbeno dovoljenje in s tem o (ne)zakonitosti obnove. »Odločba ne odloča o tem, ali bi Kemis za sanacijo objekta potreboval gradbeno dovoljenje, saj je to predmet nadaljnjih postopkov gradbene inšpekcije.« Kot smo poročali včeraj, je civilna iniciativa Eko Vrh že napovedala, da bodo inšpektorat na podlagi odločitve okoljskega ministrstva pozvali, naj objekt razglasi za nelegalen in naj se nezakonito zgrajeni del objekta odstrani.

Kako vročo juho bodo pojedli na **Inženirski zbornici Slovenije**?

Čas branja: 2 min

0

19.06.2019 16:30

Gradbeni inženirji bodo najprej poskušali doseči dogovor z drugimi matičnimi sekcijami v **Inženirski zbornici Slovenije**, če ne bodo uspešni, bodo iskali možnosti za odcepitev

VASILIJ KRIVEC

Več iz teme:

Four empty rectangular boxes for related content.

[gradbeništvo >](#)[Inženirska zbornica... >](#)[Gregor Udovč >](#)[Lea Aracki >](#)[Christian Močnik >](#)[Aljoša Klobučar >](#)[Samo Peter Medved >](#)[Angelo Žigon >](#)

Kot smo že poročali, je okoli 350 članov Matične sekcije gradbenih inženirjev pri **Inženirski zbornici Slovenije (IZS)** na zboru z veliko večino izglasovalo, da lahko potrjena pogajalska skupina začne postopke za ustanovitev lastne zbornice oziroma postopke za odcepitev od **IZS**, ki meni, da za razdružitvev oziroma odcepitev matične sekcije ni nobene pravne podlage. Vendar se ta juha zelo verjetno ne bo pojedla tako vroča, kot se je skuhalo.

Tako bodo predstavniki pogajalske skupine, v kateri so **Gregor Udovč**, **Lea Aracki**, **Barbara Križanc**, **Christian Močnik**, **Aljoša Klobučar**, dr. **Samo Peter Medved** in **Angelo Žigon** poskušali s člani drugih matičnih zbornic pri **IZS** in vodstvom zbornice skleniti dogovor in ustvariti razmere za uveljavljanje svojih interesov. Gradbeniki namreč želijo omejiti število mandatov predsedovanja **IZS** in spremeniti sistem odločanja, po katerem bi upoštevali množičnost članstva v zbornici.

Najprej dogovor z drugimi sekcijami

Na zboru gradbene sekcije je bilo veliko pozivov k premisleku, preden se člani odločijo za tako radikalen korak, kot je odcepitev od **inženirske zbornice**. Odcepitev naj bi bila le skrajna možnost. Prek zbornične infrastrukture se lahko uveljavljajo interesi vseh inženirskih sekcij, razdrobljenost inženirjev pred državnimi institucijami pa bi povsem oslabila pogajalska izhodišča vseh strok, ne le gradbene. Na **IZS**, kjer priznavajo, da bi z odcepitvijo gradbenikov izgubili skoraj polovico članov, pričakujejo, da bo pogajalska skupina gradbenikov želela spremeniti **zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti**. S spremembami bodo po njihovem mnenju pozneje ustvarili pogoje za novo zbornico, na katero bodo prenesli vodenje javnih pooblastil za pooblaščen inženirje s področja **gradbeništva**.

Vendar pa nam je član pogajalske skupina Angelo Žigon sporočil, da ta predvidevanja ne držijo in da je ustanovitev samostojne zbornice gradbenih inženirjev rezervni načrt. Najprej bodo poskušali doseči dogovor z drugimi matičnimi sekcijami o proporcionalnem odločanju v **IZS** in o neposrednih volitvah članov za predsednika zbornice.

Skladnost opravljanja funkcij vodstva **IZS** naj preveri KPK

Na **Inženirsko zbornico Slovenije** smo poslali vprašani, ki se nanašata na pobudo člana gradbene sekcije **Aleša Hojsa** (desno), da se pri protikorupcijski komisiji preveri konflikt interesov oziroma skladnost opravljanja vodstvene funkcije pri **IZS** in vodstvenih funkcijah v družbah, tudi v

državni lasti. Ali gre konkretno za preverjanje morebitnega nasprotja interesov predsednika **IZS Crtomirja Remca** (v sredini), ki je obenem tudi direktor **Stanovanjskega sklada RS**, nam **IZS** ni niti potrdil niti zanikal. Na vprašanje, kako komentirajo to pobudo, so nam odgovorili, da je matična sekcija ta sklep sprejela in bo tudi izvršen.

Aleš Hojs je to pobudo dal za besednim dvobojem med nekdanjim predsednikom matične gradbene sekcije pri **IZS** Samom Petrom Medvedom in Crtomirjem Remcem. Medved je Remcu očital, da ga je po nastopu podžupanske funkcije v Mestna občina Maribor" title="Mestna občina Maribor">mestni občini Maribor prijavil omenjeni komisiji, kar pa je Crtomir Remec zanikal.

Sodu dno je izbila nova **gradbena zakonodaja**

Za skrajni korak, kot sta razprava in začetek postopkov za odcepitev od **IZS**, so se gradbeniki odločili zaradi novega **gradbenega zakona**. Gradbeniki vodstvu **IZS** očitajo, da pri pripravi zakona ni dovolj zastopalo interesov gradbenih inženirjev in sa si ne prizadeva dovolj za spremembe. Zaradi novega zakona in tolmačenja ministrstva za okolje in prostor so gradbeni inženirji izgubili nekatere pristojnosti, ki so jih imeli pred spremembo **gradbene zakonodaje**. Kot smo že pisali, ministrstvo za okolje in prostor razlaga novo zakonodajo tako, da lahko kot vodja projektov za stavbe nastopa le pooblaščen arhitekt, ne pa tudi pooblaščen gradbeni inženir. Veliko pristojnosti so izgubili tudi na področju nadzora gradnje in vodenja gradbišč.

Gradbena dela v EU: kdo je najbolj zrasel in kje je Slovenija

Čas branja: 1 min

1

19.06.2019 12:20

Ogromne rasti gradbenih del v nekaterih državah vzhodne Evrope

VASILIJ KRIVEC, STA

Foto: Jure Makovec

Več iz teme:

[gradbeništvo >](#)

[Evropska unija >](#)

[Evropska unija >](#)

Obseg gradbenih del v vsej **Evropski uniji** je marca na letni ravni zrasel za 4,8, v evro območju pa za 3,9 odstotka. V primerjavi za letošnjim marcem se je aprilski obseg del v območju evra zmanjšal za 0,8 odstotka, v celotni EU pa za 0,6 odstotka.

Medtem, ko je aprilaska letna rast za Slovenijo šestodstotna, so se gradbena dela na Madžarskem zvišala za kar 40,1 odstotek. Sledita Romunija z 31,2-odstotno rastjo in Poljska, kjer so dela zrasla za 14,9 odstotka. Padec so beležili na Slovaškem (-3,9 odstotka) in v Franciji (-0,8 odstotka).

Na letni ravni, glede na april lani, je v območju z evrom obseg del na stavbah porasel za štiri odstotke, na gradbenih inženirskih objektih pa za 3,4 odstotka. V EU je bila rast del na stavbah 4,1-odstotna, na gradbenih inženirskih objektih pa 5,8-odstotna.

Slovenija z največjim padcem na mesečni ravni

Aprila je na mesečni ravni v območju z evrom obseg del na stavbah upadel za 0,5 odstotka, na gradbenih inženirskih objektih pa za 2,5 odstotka. V celotni EU se je obseg del na stavbah zmanjšal za 0,4 odstotka, na gradbenih inženirskih objektih pa za 2,3 odstotka.

Med članicami, za katere so bili na voljo podatki, je največji padec gradbenih del na mesečni ravni imela Slovenija (-7,4 odstotka). Sledili sta Madžarska (-3,8 odstotka) in Francija (-2,3 odstotka). Največjo rast so imele Romunija (+6,2 odstotka), Belgija (1,8 odstotka) in Španija (+1,6 odstotka).

AKADEMIJA GRADBENIH INVESTICIJ

Povezovanje gradbeništva in energetike

Gospodarska kriza je med letoma 2008 in 2016 zarezala v vse dejavnosti, še najbolj v gradbeni sektor. Z modernimi pristopi bi lahko dvignili produktivnost za približno dvajset odstotkov in prav znanje, ki ga ponuja Akademija gradbenih investicij (AGI), bo to omogočilo.

Jeseni bo na vrsti že tretja izvedba Akademije gradbenih investicij (AGI), ki se bo začela 19. septembra in bo trajala do 10. oktobra. Organizirana bo v sedmih modulih, skupno bo predavalo 24 vrhunskih strokovnjakov iz Slovenije in tujine, ki bodo predstavili prakse najrazvitejših držav. Akademija je namenjena vsem gradbenim naročnikom, investitorjem, projektantom, inženirjem in izvajalcem kontrole kakovosti. Je prva, ki povezuje investicije tako z gradbeništvom kot tudi energetiko. Akademijo je do zdaj obiskalo 45 udeležencev, skupno je bilo podelje-

nih že 38 certifikatov za izvajanje in vodenje investicijskih procesov gradenj po kriterijih AGI. Veliko gradbenikov in investitorjev ve, da se časi spreminjajo in da skozi desetletja gradbeništvo ne bo več takšno, kot ga poznamo danes. Prišli bodo novi trendi kakovostnejšega vodenja, pametnih mest, družbenih medijev in digitalizacije, saj je ta v gradbeništvu napredovala zelo počasi. Potrebujemo nova znanja in obnovev obstoječih. Prav zato je Akademija gradbenih investicij prava rešitev za vse, ki so vključeni v investicijski proces. **x ap**

Gradbeništvo skozi desetletja ne bo več takšno, kot ga poznamo danes. iStock

POGOVOR / Toni Miklavž, nepremičninski strokovnjak v podjetju Stan nepremičnine

Do stanovanja z medgeneracijskim sodelovanjem

✂ Andreja Podlogar

Hiše, ki so se v Sloveniji večinoma gradile v sedemdesetih in osemdesetih letih, so bile arhitekturno zasnovane za več generacij. Praviloma so bile gradene v dveh do treh identičnih nadstropjih. Vendar se je izkazalo, da so se otroci največkrat odselili in nišo zapolnili mansardnih ali pritličnih stanovanj, starši ali stari starši pa so ostali sami v energetsko potratnih hišah in predvsem prevelikih za vzdrževanje. O stanju na trgu nepremičnin, problemu vzdrževanja starejših hiš in stanovanj ter smernicah, kako najti najbolj optimalno rešitev, smo se pogovarjali z nepremičninskim strokovnjakom v podjetju Stan nepremičnine Tonijem Miklavžem.

V Sloveniji imamo nadpovprečno veliko lastniških nepremičnin. Večina jih je starih okoli štirideset let in za starejše lastnike pomenijo veliko breme. Kako vi kot nepremičninski agent gledate na vse to?

Starejša generacija je v sedemdesetih in osemdesetih letih gradila velike hiše, namenjene bivanju več generacij. V zadnjem obdobju mnogi ugotavljajo, da so nepremičnine, v katerih živijo, neekonomične. Plačujejo visoke stroške vzdrževanja, zaradi starosti in slabšega zdravja pa tudi ne zmorejo več premagovati fizičnih ovir. Trgovine in zdravstvene ustanove so predalet, odvisni so od družine, prijateljev, sosedov. V takih primerih je bolj smotno nepremičnino prodati in kupiti dve manjši, potem pa eno ali obe oddajati. Res pa so starejši lastniki, ki so več desetletij živeli v hiši in jo gradili z lastnimi rokami in z veliko odrekjanja, nanjo čustveno navezani. Težko se ločijo od nje, če so se jo že odločili prodati, pa vrednost večkrat precenijo, zato se hiša težko proda. Z nerealno visoko ceno se čas prodaje podaljša, zanimanja je čedalje manj, ko pride do prodaje, pa je cena za prodajalca nemalokrat celo nižja, kot bi jo iztržil, če bi hišo po tržni ceni prodal na začetku. V podjetju Stan nepremičnine imamo veliko izkušenj s tovrstnimi projekti. Naša naloga je, da starejšim predstavimo možnost selitve iz stare hiše v bolj varčno oziroma stanovanje, ki ima dvigalo, parkirno mesto, v bližini zdravstveni dom, lekarno, trgovino in banko.

Kje vidite največje težave in tudi rešitve pri teh nepremičninah?

Lastniki skoraj polovice slabo izkoriščenih nepremičnin so starejše generacije in upokojenici. Otroci so se zaradi službe preselili v drug kraj oziroma večje mesto, pa tudi sicer raje živijo samostojno v lastnih nepremičninah. Omenjene starejše nepremičnine so skoraj praviloma zunaj mest, oddaljene od infrastrukture, šol, vrtcev, zdravstvenih ustanov, pogosto samejajo oziroma niso tako privlačne. Po podatkih statističnega urada v velikih družinskih hišah in stanovanjih v povprečju živijo dve do štiri osebe, vsak stanovalec pa ima na voljo od 20 do 60 kvadratnih metrov bivalne površine. Samo stanovanj, v katerih ima vsak na voljo 60 kvadratnih metrov bivalne površine ali več, je skoraj petnajst tisoč, v skoraj šestnajst tisoč hišah živi samo en stanovalec. Prav zato se pri prodaji in nakupu nepremičnin osredotočamo na tovrstno problematiko in ponujamo ugodne rešitve ter celovito svetovanje in varno izpeljavo postopka prodaje in nakupa nepremičnine. Mlajši se na začetku običajno odločajo za najem, šele potem za nakup, pri katerem velikokrat pomagajo starši, babice in dedki, saj hitro ugotovijo, da bi z zneskom plačila mesečne najemnine lahko plačali mesečni obrok kredita pri banki, zato je zaželeno in včasih tudi neizogibno medgeneracijsko sodelovanje in reševanje nepremičninskega vprašanja.

Kakšne nepremičnine pa potem kupujejo mladi in kaj svetujete tistim, ki kupujejo staro nepremičnino?

Ob ugodni ceni je za mlade starejša družinska hiša lahko dobra nakupna odločitev, saj so navadno na dobrih lokacijah in primerne za družino. Vendar je treba biti pazljiv pri oceni stanja hiše oziroma oceni stroškov obnove. Večkrat se namreč postavi vprašanje, ali staro hišo prenoviti ali jo raje porušiti in zgraditi novo. Stroški prenove lahko v nekaterih primerih tudi močno presega stroške novogradnje. Tudi v tem primeru je najbolje, da vam pri nakupu pomagajo in svetujejo strokovnjaki. Poleg tega je treba preveriti celotno dokumentacijo, predvsem skladnost gradbenega dovoljenja z obstoječo hišo, prej pomisliti na pasti nakupa ali prodaje in morebitne dodatne stroške, ki bi se lahko pojavili med obnovo. V agenciji si prizadevamo prevrednotiti premoženje in hkrati starejšim lastnikom nepremičnine omogočiti selitev v bolj varčno hišo oziroma stanovanje, ki je opremljeno z dvigalom, parkirnim mestom in ima v bližini zdravstve-

ni dom, lekarno, trgovino, banko. Tako z dvema potezama hkrati omogočimo nakup nepremičnine mladim družinam, parom ali posameznikom, ki potrebujejo več prostora in jih ne moti, da so nepremičnine potrebne obnove, energetske sanacije, da nimajo dvigala, parkirnega mesta, in preselitev starejših lastnikov nepremičnine v bolj varno in dostopno okolje.

Se ta trend že pozna pri vašem delu in katere so bile glavne novosti letošnje polovice leta na trgu?

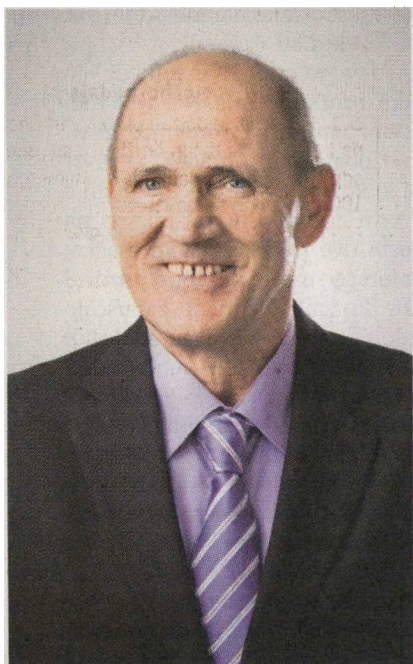
Cene nepremičnin se nekoliko umirjajo, primanjkuje ponudbe tako stanovanj kot hiš ter **gradbenih parcel** za primerno ceno. Predvsem mlajše družine ugotavljajo, da je bolj smiselno kupiti manjšo hišo kot novejšo stanovanje v Ljubljani. Nekateri pa hišo kupujejo celo skupaj s starši. V delu so številne novogradnje, toda marsikateri družini cenovno nedosegljive. Kupci čakajo na ponovno ohladitev trga oziroma se ob nakupu predvsem pogajajo o ceni, ne kupujejo za vsako ceno, tudi če nepremičnina ustreza njihovim željam. Prodajalci in kupci želijo predvsem strokovno izvedeno storitev, podprto z znanjem in izkušnjami na nepremičninskem in davčnem področju, in ni jim vseeno, komu prepustijo svoje premoženje v prodajo. Kupci se običajno poznajo tudi o nepremičninski družbi, koliko časa je na trgu in kako dobro pozna nepremičninski trg.

Cene nepremičnin so po drastičnem upadu med gospodarsko krizo najbolj narasčale v Ljubljani, predvsem v središču mesta, kjer je nakup stanovanja za marsikoga že velik izziv, okolici Domžal, Kamnika. Enak trend imamo tudi v večjih turističnih krajih, kot so Piran, Portorož, Kranjska Gora, Bled in deloma Bohinj.

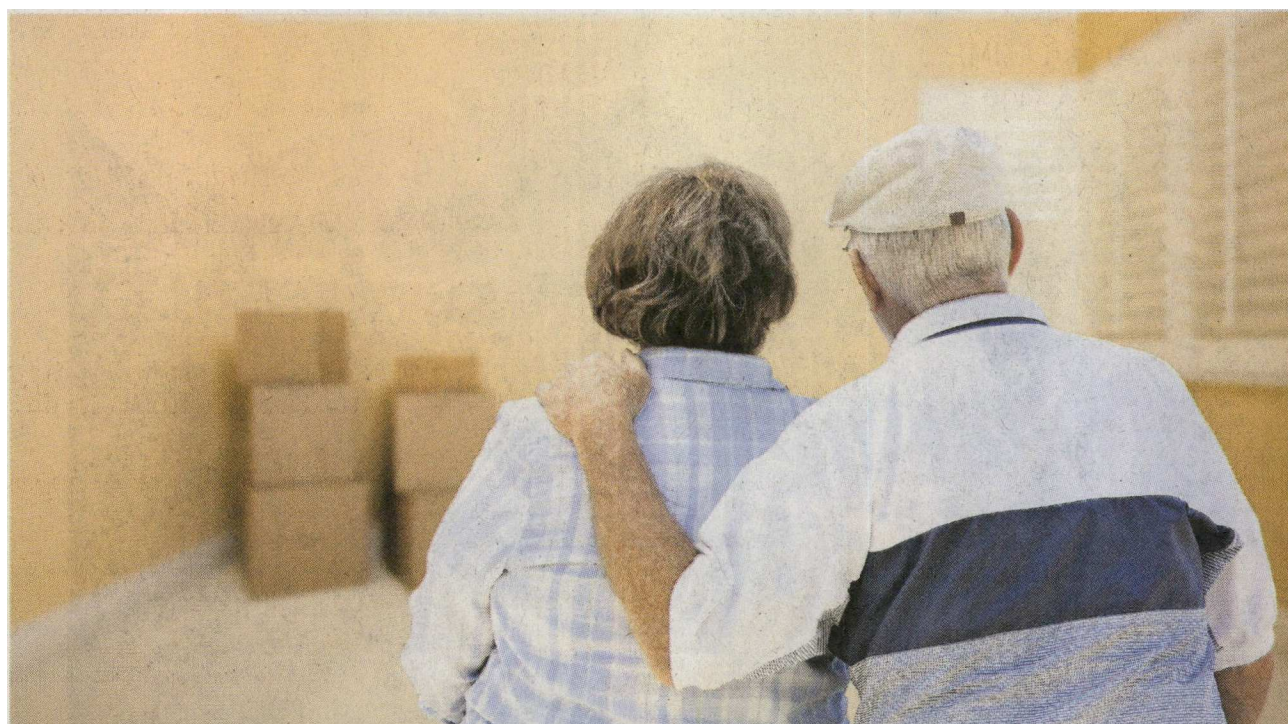
Lahko, prosim, še na kratko predstavite projekt finančna šola 45+, komu je namenjen in kaj je njegov cilj?

V podjetju Stan nepremičnine se ukvarjamo s svetovanjem s področja upravljanja večgeneracijskih nepremičnin, zato smo se odločili za projekt finančna šola 45+, s katerim želimo ljudi nepremičninsko izobraziti in izboljšati njihovo finančno stanje. Prepričani so namreč, da do 45. leta gradimo in delamo za svoje nepremičnine, po tem letu pa morajo nepremičnine začeti delati za nas. Strankam svetujemo, kako prevrednotiti premoženje, in jim polagamo na srce, naj se v družini več pogovarjajo o svojem premoženju, se znebijo predsodkov

in skupaj pretehtajo, kako prodati večjo nepremičnino in omogočiti tako starejšemu kot mlajšemu delu družine bolj kakovostno in udobno življenje ter pri tem ustvariti dodatni mesečni zaslužek. ✕

Toni Miklavž, agent v podjetju Stan nepremičnine

V velikih družinskih hišah in stanovanjih v povprečju živijo dve do štiri osebe, vsak stanovalec pa ima na voljo od 20 do 60 kvadratnih metrov bivalne površine. iStock

Obnovljeni obrat Kemisa črna gradnja

Ministrstvo za okolje in prostor si je premislilo in ugotovilo, da bi Kemis za sanacijo objekta po požaru moral pridobiti gradbeno dovoljenje.

Objavljeno
19. junij 2019 18.15

Posodobljeno
19. junij 2019 18.15

Inšpektorat bo moral z vstopom občine Vrhnika v inšpekcijski postopek končno utemeljiti, zakaj je Kemisu dopustil gradnjo brez gradbenega dovoljenja. FOTO: Tomi Lombar

Maja Prijatelj Videmšek

Ministrstvo za okolje in prostor je v tretjem odločanju občini Vrhnika dovolilo vstop v postopek gradbene inšpekcije kot stranski udeleženki pri sanaciji v požaru poškodovanega objekta Kemisa. Obenem se je izreklo, da bi moral Kemis za obnovo objekta pridobiti novo gradbeno dovoljenje. Obnovljeni obrat podjetja je torej črna gradnja.

Po skoraj dveh letih prizadevanj je občina Vrhnika končno dobila možnost, da kot stranska udeleženka v postopku popožarne sanacije Kemisa od gradbenega inšpektorata zahteva

natančno pojasnilo, zakaj je obnovo poškodovanega Kemisovega objekta tolmačil kot izjemo po zakonu o **graditvi** objektov – enako so trdili tudi Kemisovi odvetniki –, zaradi česar podjetju ni bilo treba pridobiti novega gradbenega dovoljenja za sanacijo.

Za vstop v inšpekcijski postopek si je vseskozi prizadevala civilna iniciativa **Eko Vrh**. Od občine je po požaru zahtevala uresničitev sklepa občinskega sveta, da sedanja lokacija Kemisa ni primerna za predelavo in skladiščenje nevarnih odpadkov. Na predlog Eko Vrha je občina najela dve odvetniški pisarni, ki jo zastopata v postopkih na okoljskem ministrstvu in upravnem sodišču. Z zahtevo za vstop občine v inšpekcijski postopek se ukvarja odvetniška pisarna **Fabiani, Petrovič, Jeraj, Rejc**, pisarna Starman Velkaverh pa vodi postopke za presojo, ali bi moral Kemis spadati med obrate, ki lahko povzročijo onesnaženje okolja večjega obsega (register Seveso).

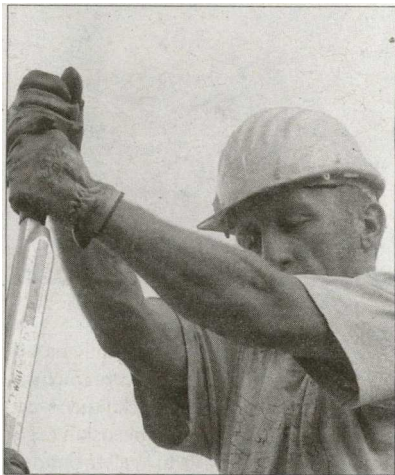
Inšpektorat za okolje in prostor (prvostopenjski organ) je zahtevo vrhniške občine za vstop v postopek gradbene inšpekcije zavnil trikrat, ministrstvo za okolje in prostor (drugostopenjski organ) pa dvakrat kljub sodbama upravnega sodišča, ki je obakrat pritrnilo argumentom občine. Od inšpektorata je zahtevalo, da se izreče, na kaj se sklicuje pri opredelitvi, da Kemis ne potrebuje gradbenega dovoljenja, ter da pri ponovnem odločanju upošteva njegovo sodbo, česar ta ni storil. Namerno ali ne so postopki trajali tako dolgo, da je Kemis vmes objekt že obnovil in začel polno obratovati.

Z novo odločitvijo okoljskega ministrstva, diametralno nasprotno prejšnjima dvema, se zadeve bistveno spreminjajo. Ministrstvo je proti inšpektoratu nastopilo zelo strogo, najbolj mu očita, da ni sledil napotkom sodbe, ki mu jih je upravno sodišče naložilo. Zelo pomembna pa je navedba okoljskega ministrstva, da izvedena sanacijska dela na objektu Kemisa ne predstavljajo izjeme po zakonu o **graditvi** objektov, zato bi moral Kemis zanje predhodno pridobiti gradbeno dovoljenje. Ministrstvo piše, da so se sanacijska dela začela izvajati oktobra 2017 – skoraj pet mesecev po nesreči –, zato ni mogoče reči, da so bila opravljena v izrednih razmerah oziroma jih ni mogoče utemeljevati s 4. odstavkom 1. člena zakona o **graditvi** objektov, ki gradbena dela brez gradbenega dovoljenja dopušča, če se z njimi preprečijo oziroma zmanjšajo posledice neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč. »Investitor bi mogel in moral predhodno za vsa ta sanacijska dela pridobiti ustrezno gradbeno dovoljenje,« je zapisala vodja oddelka za **graditev** **Bojana Mazi**.

V Eko Vrhu od občinskega odvetnika pričakujejo, da inšpektorat pozove, naj pri objektu Kemisa ugotovi, da gre za nelegalno gradnjo, kar pomeni, da mora podjetje zgrajeni del objekta v določenem roku odstraniti na stroške inšpekcijskega zavezanca, vzpostaviti prejšnje stanje ali ga drugače sanirati, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča. Prav tako zahtevajo, da inšpektorat prepove uporabo objekta do izdaje uporabnega oziroma pravnomočnosti novega gradbenega dovoljenja.

SLOVENIJA Ima 55.000 delavcev, a jih v EU napoti kar 100.000

BRUSELJ-LJUBLJANA – Evropska zveza gradbenih in lesnih delavcev je konec maja Evropsko komisijo prosila za preiskavo slovenskega modela napotitev delavcev na začasno delo v EU. V zvezi opozarjajo, da se je število napotenih delavcev iz Slovenije v nekaj letih povečalo za skoraj 600 odstotkov ter da slovenski model temelji na »goljufijah in izkoriščanju«. Kot so opozorili, se je število napotenih delavcev iz Slovenije med letoma 2010 in 2016 okrepilo za 572 odstotkov. Slovenija je po njihovih

podatkih leta 2017 izdala 190.976 obrazcev za napotitev delavcev na začasno delo v EU, s tem pa po številu napotitev postala tretja največja sila v vsej uniji.

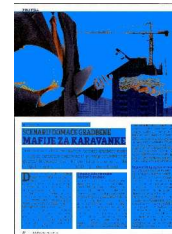
Več kot 50 odstotkov teh delavcev je iz dejavnosti **gradbeništva**, so izpostavili v zvezi. »To pomeni, da Slovenija v druge države EU napoti skoraj 100.000 gradbenih delavcev. Osupljiva številka!« so zapisali. V tej luči je odgovor, kako lahko država, ki ima le približno 55.000 domačih gradbenih delavcev, izvede toliko napotitev, preprost: »Slovenija je ena največjih izvoznic tujih delavcev v Zahodno Evropo, predvsem Avstrijo in Nemčijo. Številni delavci z Zahodnega Balkana – Bosne in Hercegovine, Srbije, Severne Makedonije in Albanije – pridejo v EU preko Slovenije.«

Predsednik zveze Dietmar Schäfers je ocenil, da se veliko večino teh napotenih gradbenih delavcev sistematično izkorišča. «Slovenija je zgradila zaslužkarski poslovni model, ki temelji na socialnih goljufijah in izkoriščanju delavcev. To je popolnoma nesprejemljivo, zato je treba to prakso nemudoma ustaviti,« je bil oster. Pri tem je verjetno meril na olajšave delodajalcem pri plačilu prispevkov za socialno varnost za napotene delavce.

V zvezi priznavajo, da mora podjetje

v Sloveniji, ki želi izvesti napotitev, izpolnjevati več pogojev, a pristojni slovenski organi po njihovih informacijah tega ne preverjajo (v zadostni meri). Če je res tako, potem podjetja, ki napotujejo delavce v EU, niso prava gradbena podjetja, kar pomeni, da Slovenija krši evropska pravila, so opozorili. Zveza je zato Evropsko komisijo zaprosila, naj sproži preiskavo slovenskega »poslovnega modela izvoza poceni delovne sile«: »Če bo naletela na nepravilnosti, zlorabo ali prevaro, se mora takoj odzvati in ustaviti to prakso.« Od komisije pričakujejo, da preveri, ali je Slovenija ustrezno implementirala direktivo, ki ureja to področje, in preuči, ali slovenske institucije konsistentno preverjajo izpolnjevanje pogojev podjetij, preden izdajo dovoljenja za napotitev.

Zveza je dve drugi pritožbi zoper Slovenijo vložila že februarja letos. Tedaj je državo obtožila, da krši pravilna notranjega trga, očitala pa ji je tudi »nedovoljeno državno pomoč«. Slovenija naj bi namreč svojo nacionalno zakonodajo oblikovala tako, da so podjetja, ki delavce napotijo na začasno delo v tujino, deležna znatnih olajšav pri plačilu prispevkov za socialno varnost.

Peter Trucen iStock/Artsanova, STA/Nebojša Tejč, Matic Štojs Lomovšek

SCENARIJ DOMAČE GRADBENE MAFIJE ZA KARAVANKE

Ekskluzivno razkrivamo scenarij domače gradbene mafije, kako se namerava dogovorno in po vnaprej predvidenih (pravnih in političnih) korakih znebiti turškega ponudnika Cengiz in zagotoviti, da posel dobi kralj aneksov Kolektor.

Dogovor domače gradbene mafije je nastal med tremi ponudniki, pri čemer pri Kolektorju poleg krovnega podjetja od domačih ponudnikov sodeluje še Riko (oba temelja Foruma 21), sledi Gorenjska gradbena družba in sarajevski Euro-Asfalt. Slednjega prištevamo med domačo gradbeno mafijo najmanj zaradi tesnih povezav s prvim med slovenskimi župani – Zoranom Jankovičem – ali s tistim županom, ki mu osebni dohodek, ta znaša manj kot 3.000 evrov neto, koristi izključno za pokrivanje njegovega neverjetnega bančnega limita – kar 300.000 evrov, kar pomeni rekord fizične osebe v Sloveniji. Zakaj si ga zasluži, navadni državljanji ne bomo nikoli izvedeli.

Razpisna dokumentacija 8 dni pri Bratuškovi

A vrnimo se h **graditvi** druge cevi karavanškega predora in nadaljevanju postopka naročnika, Družbe za avtoceste RS (Dars). Kot smo že 10. junija razkrili, je razpisna dokumentacija za nadaljevanje postopka za izbor izvajalca druge cevi predora Karavanke kar osem dni bivačila na ministrstvu za infrastrukturo (MZI). Rezultat: »bistvenih vsebinskih pripomb oz. priporočil na dokumentacijo ni bilo«. Osem dni za tovrstno ugotovitev bi morda še razumeli pri postopku javnega naročila, ki bi se začel recimo v letu 2019, ne pa, kot je v primeru javnega naročila za Karavanke, v decembru 2017. Ja, prav ste prebrali – 2017. Zato je osemdnevno zadrževanje

dokumentacije evidentno norčevanje iz davkoplačevalcev, ki nas bo na koncu seveda tudi drago stalo, saj Avstrijci zamude na slovenski strani ne bodo plačevali iz lastnih žepov. Glede MZI samo še dodatna ugotovitev, da na naše izrecno vprašanje, da poimensko izvedemo, kdo v kabinetu ministrice, vključno z ministrico, je imel dostop do razpisne dokumentacije, seveda nismo dobili odgovora. To je dovolj dobra osnova za našo ugotovitev, da je dokumentacija pravočasno romala k zainteresiranim domačim ponudnikom.

Dogovor: Cengiz posla ne sme dobiti

Že uvodoma navedeni »veliki štirje« – Kolektor, Gorenjska gradbena družba in Euro-Asfalt z dodatkom Rika – so se dogovorili, da posla **graditve** druge cevi karavanškega predora v nobenem primeru ne more in ne sme dobiti turški velikan Cengiz. Spomnimo. Cengiz je edini samostojni prijavitelj, edini z lastnimi referencami in hkrati najnižji ponudnik s ceno, ki je tako rekoč identična ceni izvajalca na avstrijski strani, s še dodatno zavezo iz lanskega decembra, da bi ob pridobitvi pogodbe za izvedbo del do konca februarja 2019 zagotovil izvedbo v osnovnem terminskem roku in da za izvedbo del iz javnega naročila ne bi izdal enega samega samcatega aneksa. To je seveda za domačo gradbeno mafijo preveč in povsem neulovljivo, zato je po seriji pravnih malverzacij, katerih rezultat

Stojan Petrič, lastnik Kolektorja, in Janez Škrabec, lastnik Rika, temelja Foruma 21

je bil tudi odstop predsednika Državne revizijske komisije Boruta Smrdela, sledil krizni sestanek in skupni dogovor. V petek, 21. junija, naj bi bili tako vložili novo pravno mahinacijo, za katero računajo, da bo vnovič zavlačevala izvajanje postopka Darsa, sklicujoč se na izključitveni razlog (44. in 75. člen Zakona o javnih naročilih - ZJN), kar so prav bizarno neuspešno poskušali že v prvem delu postopka javnega naročila. Medklic: Kolektor naj bi bil po nekaterih informacijah samo za pravne storitve odvetniške pisarne Aleksija Mužine – nekdanjega predsednika Državne revizijske komisije in avtorja zakona o javnih naročilih – odšel že več kot 250.000 evrov. Interes tudi pravnih zastopnikov za nadaljevanje pravnih mahinacij je tako razumljiv. Zdej ali nikoli.

Ponudba Cengiza za domačo mafijo nedosegljiva

Ker je ponudba Cengiza za domačo mafijo povsem nedosegljiva in ker je vmes postalo jasno, tudi zaradi razkritja vpletenosti ministrice Alenke Bratušek v afero Ograje Kočevar, da ministrica ne more zagotoviti pridobitve posla, zaradi česar je že deležna povračilnih ukrepov v medijih v lasti domače gradbene mafije, je sedaj novi poskus izločitve Cengiza sanjska pot do končnega zelenega rezultata – da posel dobi Kolektor. V prvem delu postopka izbora v letu 2018 je bil sicer dogovor med Kolektorjem in Gorenjsko gradbeno družbo, da bo posel dobila slednja; tako naj bi bilo dogovorjeno tudi z ustreznimi deležniki v Državni revizijski komisiji. Vendar nihče od vpletenih ni računal, da uprava Darsa ne bo

Po scenariju gradbene mafije je na udaru tudi poslovodstvo Družbe za avtoceste RS.

podlegla posrednim in neposrednim pritiskom in predvsem, da bo Cengiz kot prvo podjetje v zgodovini udaril nazaj in ne samo odkorakal s sklonjeno glavo, kot so si zamislili domači veljaki. Imeli so dogovorjeno vse – podporo fakultete za gradbeništvo, kjer naj bi »strokovnjaki« zagotavljali, da za Cengizovo ceno predora ni mogoče graditi, podporo Gospodarske zbornice Slovenije in seveda podporo ključnih medijev. Vendar niti to ni zadostovalo. Uničujoči udarec prvotnemu scenariju je zadal Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, iz katerega izhaja, da je bila odločitev Državne revizijske komisije o izločitvi ponudbe Cengiza iz prvega dela postopka – neupravičena; in seveda cena na avstrijski strani, ki je tako rekoč identična ponudbi Cengiza, kar je utišalo kvazi neodvisne »strokovnjake«.

Vloga češkega Metrostava

Za dodaten zaplet pri neuresničitvi prvotnega načrta, da posel dobi Gorenjska gradbena družba, je poskrbel češki Metrostav, konzorcijski partner GGD v prijavi za Karavanke, ki se je prav v času javnega naročila za Karavanke znašel sredi največje gradbeno-politične korupcijske afere. Njihov »paradni« projekt – predor Blanka – je seveda vse prej kot paraden. Predor Blanka bi moral Metrostav končati leta 2011 za 27 milijard kron, leta 2013 je bilo napovedano odprtje za leto 2014 in za tedanji strošek 37 milijard kron. Metrostav je moral celo trikrat plačati kazen zaradi – pozor (!) – sesutja predora! Predor Blanka je bil odprt šele konec leta 2014, pomanjkljivosti pa so odpravljali vse do leta 2016. Osnovni strošek projekta je bil 985 milijonov evrov, končni pa astronomskih 1,56 milijarde evrov. Poleg tega se je Metrostav znašel na sodišču še z obtožnico, da je podjetje s podkupnino več kot 30 milijonov (kron) zmagalo na dveh razpisih. Problemi Metrostava pa niso samo omenjeni, novi in novi primeri korupcije se jim »dogajajo« tako rekoč vsak mesec in postalo je jasno, da GGD in njen »partner« – odpadeta. Ali kot je javno izpostavil domači strokovnjak Emil Milan Pintar: »Korupcije imamo v Sloveniji že dovolj, ni nam je treba še uvažati« (Faktor, TV3).

Posloviti se je moral Smrdel, kmalu tudi Bratuškova

Šok. Panika. Posloviti se je moral Smrdel, ki ni oddelal svojega dela, in kot kaže, se bo v kratkem morala posloviti tudi Alenka Bratušek.

Scenarij »velikih štirih«: Zamenjava na Darsu

Vendar to še zdaleč ni vse. Petkova vložitev pravnega postopka za izločitev Cengiza iz nadaljevanja postopka izbora izvajalca za Karavanke bo po scenariju »velikih štirih« tudi podlaga za že dolgo načrtovano rušitev in

seveda politično menjavo nadzornega sveta Darsa, slednje pa seveda podlaga za končno rušenje domači gradbeni mafiji neposlušne uprave Darsa. Uprave torej, ki ena prvih v zgodovini te družbe dejansko želi izbrati najkvalitetnejšega in hkrati najugodnejšega izvajalca. Kazen za tovrstno držo v Sloveniji je – odstop in izbris za vse večne čase.

Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek se bo morala kmalu posloviti, opozarjajo poznavalci političnega dogajanja.

S kom se je Bratuškova srečala v Carigradu?

Scenarij velikih štirih se je pravzaprav že začel, vendar tokrat ne na državni televiziji niti v prijateljskem dnevem časopisu, temveč s prispevkom spletnega medija (seveda v lasti države), kjer je avtor naslov in začetek vsebine namenil domnevni sledenjem turškim državljanom v Sloveniji s strani Turškega veleposlaništva, nadaljevanje, kar tako – meni nič, tebi nič – prijateljevanju Cengiza s turškim predsednikom Erdoganom. Da gre za izvajanje scenarija, je jasno najmanj zato, ker je prav konzorcijski partner Kolektorja in Rika še eno turško podjetje – Yapi Merkezi –, njegov direktor Mustafa Basar Arioglu pa celo častni konzul Slovenije v Turčiji. Tako ima Slovenija registriran generalni konzulat kar na naslovu ponudnika gradbenih storitev za graditev karavanškega predora. S častnim konzulom – in ne s podjetjem ali predstavnikom Cengiza – se je srečala Bratuškova ob obisku Carigrada in prav navedeni častni konzul je glavni vezni člen do političnih povezav v Turčiji.

Cengiz bo odgovoril odločno

Postavlja se seveda logično vprašanje, kako namerava na scenarij vseh scenarijev in torej bitko vseh (pravnih) bitk odgovoriti Cengiz. Po naših neuradnih, a zanesljivih informacijah – odločno. Kot smo izvedeli, bo znova ponudil domači gradbeni mafiji neulovljivo ceno izvedbe del, hkrati pa pripravlja še dodatna »presenečenja«, ki odločevalcev Darsa nikakor ne bodo mogla pustiti ravnodušnih. Vsekakor pa boj do zadnje kaplje krvi kjerkoli in kadarkoli. Če drugega ne, je v našem domačem mafijem uspešno – prebudili in izzvali so leva. In kot kaže, bomo jasno čutili njegovo rjovenje. ☐

Kemis se na odločbo ministrstva ne bo pritožil

D [dnevnik.si/1042889715/lokalno/osrednja-slovenija/kemis-se-na-odlocbo-ministrstva-ne-bo-pritozil](https://www.dnevnik.si/1042889715/lokalno/osrednja-slovenija/kemis-se-na-odlocbo-ministrstva-ne-bo-pritozil)

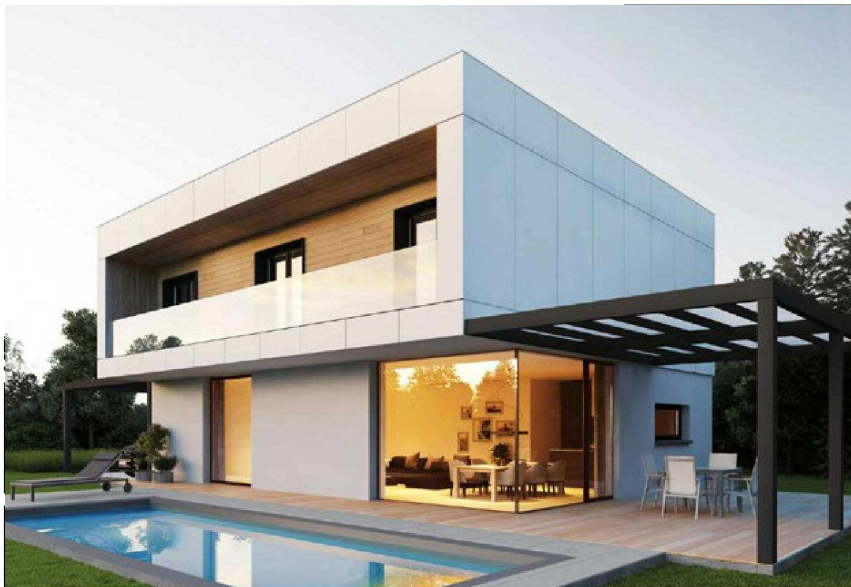
Vodstvo Kemisa vztraja, da so poškodovano zgradbo obnovili v skladu z zakonom. (Foto: Jaka Gasar)

Vodstvo tovarne Kemis se je odzvalo na odločbo ministrstva za okolje in prostor, ki je po več kot letu in pol vrhniško občino priznalo kot stranskega udeleženca v postopku gradbene inšpekcije, obenem pa je v odločbi razložilo, da je Kemis v nasprotju z zakonom obnavljal brez gradbenega dovoljenja. Po mnenju Kemisa in gradbenega inšpektorata namreč Kemis spada med izjeme iz četrtega odstavka prvega člena zakona o **graditvi** objektov (te veljajo v primerih, ko se preprečijo oziroma zmanjšajo posledice neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč), ki za obnovo ne potrebujejo gradbenega dovoljenja. Toda takšno razlago zakona je okoljsko ministrstvo povozilo, kajti zatrdilo je, da bi Kemis moral obnavljati z gradbenim dovoljenjem.

Kemis vztraja pri svojem mnenju

Direktor Kemisa **Boštjan Šimenc** nam je sporočil, da se vrhniško podjetje na odločbo ministrstva ne bo pritožilo. »Ne glede na to, da odločba omogoča pritožbo, Kemis pritožbe ne bo vložil, saj smo občino Vrhnika večkrat pozvali, naj sodeluje v postopkih sanacije, izrecno pa smo nasprotovali razlogom, ki so jih navajali kot utemeljitev, da sodelujejo v postopkih, ker so ti temeljili na vrsti neresničnih in zavajajočih trditvev glede Kemisa in posledic požara v Kemisu,« pravi Boštjan Šimenc, ki vztraja, da so ravnali odgovorno in objekt sanirali v skladu s četrnim odstavkom prvega člena zakona o **graditvi** objektov in da so tako okolje zavarovali pred večjim onesnaženjem.

Obenem je opozoril, da z odločbo ministrstva še ni padla dokončna odločitev, ali bi Kemis potreboval gradbeno dovoljenje in s tem o (ne)zakonitosti obnove. »Odločba ne odloča o tem, ali bi Kemis za sanacijo objekta potreboval gradbeno dovoljenje, saj je to predmet nadaljnjih postopkov gradbene inšpekcije.« Kot smo poročali včeraj, je civilna iniciativa Eko Vrh že napovedala, da bodo inšpektorat na podlagi odločitve okoljskega ministrstva pozvali, naj objekt razglasi za nelegalen in naj se nezakonito zgrajeni del objekta odstrani.

Hiše prihodnosti: trend vračanja k naravi

Dom ni več le hiša, v kateri preživljamo čas z družino in prijatelji, temveč postaja stičišče različnih tehnologij v konceptu trajnostnega bivanja. V Lumarju menijo, da so z rešitvami skoraj ničenergijske gradnje dosegli optimalne standarde za energijsko učinkovitost objektov, ki z dodatnimi vlaganji ne bi prinesla več bistvenega zmanjšanja porabe energije, pozornost pa še bolj usmerjajo v razvoj in uporabo rešitev za trajnostno gradnjo in življenje brez emisij v okviru koncepta Zero emission living. Podjetje, v Sloveniji poznano predvsem po družinskih montažnih hišah, se posveča tudi projektom večstanovanjske gradnje po opisanih standardih. "V kakšnih domovih bomo živeli čez petdeset let, je zelo težko napovedati, saj se odgovor ne skriva le v gradbeništvu ali arhitekturnih trendih, ampak zajema tudi kompleksnejše socialne vidike in naravne danosti našega planeta. Že danes se ob »klasičnih« družinskih in večstanovanjskih stavbah pojavljajo novi arhitekturni trendi. Na eni strani so majhne bivalne enote, ki optimirajo potrebne bivalne prostore. V mestnih središčih nastajajo vse višje stolpnice in večstanovanjske stavbe, ki so po svoje mesta v malem, zunaj urbanih okolij se kažejo trendi v zasnovi manjših bivalnih samooskrbnih skupnosti. Pojavljajo se že prve stanovanjske stavbe na vodi, morda bomo čez 50 let gradili v zraku. Kdo bi vedel. Kot rečeno, bodo arhitekturni trendi prihodnosti odvisni od več med seboj odvisnih dejavnikov, temu pa bodo sledili tudi stanje tehnike, tehnologija gradnje in materiali, ki bodo potrebni za gradnjo takšnih objektov," je povedal Marko Lukić, direktor podjetja Lumar.

19.6.2019 7:15

Nagrade Excellent SME sedmim podjetjem

Brdo pri Kranju, 18. junija (STA) - V sklopu vrha malega gospodarstva, ki ga je na Brdu pri Kranju organizirala Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), so podelili tudi nagrade Excellent SME. Prejelo jih je sedem podjetij oz. podjetnikov, ki imajo najmanj zadnji dve leti certifikat Excellent SME Slovenia in najvišjo bonitetno oceno 10 ter izpolnjujejo dodatne finančne pogoje.

Prvi prejemnik nagrade je družinsko podjetje s 40-letno tradicijo na področju **gradbeništva** AGM Starešinič iz Vinice. Kot so obrazložili v GZS, podjetje danes izvaja gradbena dela, cestni tovorni promet, rušitvena dela, vodarska dela, usluge z delovnimi stroji, zimsko službo in dobavo materiala. Njihove prednosti so hitra odzivnost, hitra in pravočasna izvedba del, zanesljivost, strokovnost ter kakovost opravljenih del.

Nagrado je prejelo tudi celjsko podjetje Hermi, ki razvija in upravlja štiri proizvodne programe pod lastno blagovno znamko Hermi: strelvodno in prenapetostno zaščito, kabelske police ter konstrukcijske sisteme za sončne elektrarne. Lastno znanje in inovativnost jim zagotavljata mesto med najboljšimi, saj lahko svojim strankam zagotovijo kakovostne in napredne rešitve, ki jih z visoko zmogljivo lastno proizvodnjo dobavijo zanesljivo in hitro, so poudarili v GZS.

Tretja prejemnica, brežiška samostojna podjetnica Janja Škoflanc Cerjak, je lastnica majhnega, a hitro rastočega računovodskega servisa, ki že od leta 1995 gradi na kakovosti računovodskih storitev. Vodi knjigovodstvo za majhne samostojne podjetnike, gospodarske družbe, društva in kmete. Njena največja prednost je po navedbah GZS v tem, da deluje pretežno lokalno, blizu svojim strankam, ter je tako hitro odzivna in pristopna.

Iz Brežic prihaja tudi družba Koop trgovina, katere prodajni program obsega lepila in lepilne trakove iz visokega kakovostnega razreda, električno ogrevanje z lastno blagovno znamko ter segment širokega izbora ročnega orodja in opreme za avtoservisno dejavnost. Delovanje Koop trgovine temelji na partnerskem in dolgoročnem sodelovanju.

Nagrado so podelili tudi družbi VAR iz Gornje Radgone. Podjetje s 25-letno tradicijo orodjarstva in proizvodnje izdelkov za avtomobilsko industrijo po navedbah GZS odlikujejo inovativnost, kreativnost in prilagajanje naročnikovim zahtevam. Njihovi izdelki se vgrajujejo v vozila proizvajalcev vozil, kot so BMW, Mercedes-Benz, Audi, Porsche, Maserati, Jaguar, Bentley, Volvo, Ford in Volkswagen.

VID, podjetje iz Kromberka, zagotavlja kakovostne specialistične zdravstvene storitve na področju oftalmološke dejavnosti, estetske medicine in dermatologije. Z inovativnim pristopom in vrhunskimi zdravstvenimi uslugami pokriva pomemben del slovenskega in italijanskega trga, in sicer na področju diagnostike, specialistične ambulantne in operativne kirurške obravnave bolnikov.

Nagrado je prejel tudi novogoriški Vitanest, uvoznik in pooblaščen distributer blagovne znamke Mitsubishi Electric. Skupaj s projektanti podjetje sodeluje tudi pri načrtovanju večjih sistemov ogrevanja, prezračevanja in klimatizacije stanovanjskih in poslovnih objektov.

Certifikat Excellent SME Slovenia ali certifikat poslovne odličnosti po navedbah GZS potrjuje dobre poslovne navade in uspešno poslovanje imetnikov ter tako povečuje njihovo kredibilnost v očeh strank in poslovnih partnerjev. Izdaja se na povabilo. Potencialni kandidati so mikro, majhna in srednje velika podjetja, ki imajo po prvem bonitetnem izboru, ki ga opravi družba za izdelavo bonitet, bonitetno oceno šest ali več, njihov promet v zadnjem letu pa mora biti višji od 25.000 evrov.

Celovito upravljanje z vodnimi viri

Naraščajoče onesnaževanje in intenzivna raba tudi pri nas že povečujeta potrebo po odgovornem ravnanju in skrbnem načrtovanju prihodnje rabe vode.

Voda je del narave, ki jo moramo spoštovati. Je najpomembnejša življenjska spojina. Kjer ni vode, ni življenja. Najdemo jo skoraj povsod na Zemlji, potrebna je za vse znane oblike življenja. Okoli 70 odstotkov površine našega planeta je prekrita z vodo. Okoli 97 odstotkov vse vode na planetu se nahaja v oceanih, 2,15 odstotka v ledenikih in zmrznjenih področjih, na kopnem pa je le 0,63 odstotka. Od nje smo odvisna vsa živa bitja, vpliva pa tudi na geološke in podnebne procese. Sladke, pitne vode je le nekaj odstotkov, dostopne pa še precej manj. V zadnjih 100 letih se je poraba vode povečala za šestkrat. Že danes je mnogo dežel na svetu, kjer je preskrba s čisto pitno vodo katastrofalna. Naraščanje števila prebivalstva in grožnja podnebnih sprememb lahko ob dosedanem načinu njene uporabe pripelje do velike svetovne krize v preskrbi z vodo. Poleg tega pa naraščajo tudi emisije nevarnih snovi v vode ter s tem vplivajo na poslabšanje njene kakovosti in primernosti razpoložljivih vodnih virov za uporabo.

Cilji: Odpravljanje škodljivih vplivov na vode, zagotavljanje primerne kakovosti vode za človeka ter vzdrževanje naravnih ekosistemov in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Kroženje vode v naravi

V naravi voda nenehno kroži z izhlapevanjem s površin morij, oceanov, jezer, rek, z zasneženih in zaledenelih površin in zemeljskih tal, pa tudi z zgorevanjem organskih snovi, lesa in premoga. Kasneje se s padavinami vrača nazaj na zemeljsko površino. Padavine, ki padejo na zemljo, pridejo v podtalnico ali iz zgornjih slojev ponovno izhlapijo. Kroženje vode v naravi vzdržuje energija Sonca. Približno četrtnina energije, ki jo sprejme Zemlja, se porabi za kroženje vode. Sonce vodo segreje, ta izhlapi in nastane vodna para, ki je lažja od zraka, zato se dviga.

Prenašajo jo vetrovi. V višinah se zgosti v oblake in padavine ter pade nazaj na Zemljo. Nekaj je ponovno izhlapi, druga pa po površju ali pod zemljo odteče v potoke in reke.

Medtem ko voda kroži po Zemlji, nabira različne primesi, ki so mnogokrat škodljive za živa bitja. Razpadajoče organske snovi, raztopljeni minerali in plini so snovi, ki jih vsebuje onesnažena voda. Ta se v zraku lahko onesnaži še s plini, raztopinami škodljivih snovi in trdnimi delci, na kopnem pa z odpadnimi vodami iz industrije, s kmetijskih in prometnih površin ter z odlagališč odpadkov. Vodo onesnažujejo tudi gospodinjstva. Glavni krivec za onesnaževanje voda je torej v vsakem primeru človek. Vsa umazanija, ki jo spustimo v vodo, poruši ravnovesje narave. Na ta način počasi, a zagotovo uničujemo naš planet.

Biološko in nebiološko samočiščenje vode

Zanimiva lastnost vode je, da se lahko očisti sama, brez sodelovanja človeka. Takšen pojav se imenuje samočiščenje in poteka v dveh delih, biološkem in nebiološkem. Nebiološko samočiščenje pomeni delovanje fizikalno-kemijskih dejavnikov, kot so ohlajanje, usedanje, razredčevanje in izhlapevanje. Pri biološkem samočiščenju se razgradljive sestavine, ki onesnažujejo vodo, razgradijo v okolju prijazne snovi. V vseh vodah, ki so razmeroma čiste, se nahajajo živi organizmi, ki za sabo puščajo veliko organskih delcev. Onesnažene vode se tako očistijo, če le ni kontaminacija premočna, ali pa, denimo, če tok reke ni prekratek za takšen postopek.

Tudi pri umetnem, posrednem onesnaževanju voda je najpomembnejša sposobnost reke same, da sprejete odpadne vode onesnaževalcev biološko samoočisti. Če pa te vsebujejo snovi, ki jih bakterije in plesni ne morejo razkrojiti, kot so na primer raztopine anorganskih snovi, kisline, lugi, in strupi, so potrebni zapleteni fizikalni in kemijski procesi, da se voda očisti. Med pogoste onesnaževalce vode spadajo tudi težke kovine, kot so svinec, cink, kositer, nikelj, ki pa jih strokovno odstranijo z bolj zapletenimi tehnološkimi postopki v čistilnih napravah.

Že od prvih civilizacij so ljudje poseljevali rečne doline in izkoriščali reke za namakanje kmetijskih površin in za druge gospodarske dejavnosti. Rečne vode še danes v veliki meri uporabljamo za namakanje, površine polj pa se skozi razvoj skupaj z rastjo prebivalstva povečujejo. Razmah kmetijstva je povzročil tudi gradnjo velikih jezov ter vodnih zbiralnikov. Med posledicami razmaha kmetijske dejavnosti velja omeniti še zasoljevanje prsti, zaradi katere se slabša njena rodovitnost. Gre za proces, ki poteka zlasti v prsteh v suhem podnebju. Tam je izhlapevanje vode večje, kot jo lahko zagotovijo padavine, zato deževnica s seboj ne more odnašati soli, ki nastajajo ob preperevanju matične podlage. Pride do kopičenja soli, kar zelo ovira rast rastlin.

Vodo izrabljamo hitreje, kot se lahko obnavlja

Posegi za varovanje vodnih virov so danes del splošne ekologije, ki postaja vodilo našega obnašanja na planetu. Voda velja za obnovljiv vir, a jo zaradi eksplozije prebivalstva v zadnjem stoletju izrabljamo hitreje, kot se lahko obnavlja. To dejstvo je spodbuda za sledenje načelom trajnostnega razvoja, ki se jim je razviti svet že zavezal. Tehnološki napredek je izrabo virov še pospešil, znanost pa opozarja na to, da moramo usklajevati porabo z naravno obnovljivostjo in tako zaščititi okolje.

Po vsem svetu črpamo vodo iz podzemnih virov veliko hitreje, kot so se sposobni obnavljati. Podtalnica se zadržuje v porah in razpokah geoloških plasti pod zemeljskim površjem. Je najpomembnejši vir pitne vode. Razpoložljivost podzemne vode je, kot že rečeno, omejena z obnovljivostjo, ki je odvisna od količine padavin, izhlapevanja in infiltracije tekočih voda. Ogroža jo prekomerno črpanje, ki povzroča krčenje mokrišč, presušitve izvirov in zmanjšuje vire iz tekočih voda. Druga pomembna težava je onesnaževanje. Učinki zanosa snovi so pogosto dolgotrajni, ker je premikanje podtalnice počasno, naravni procesi čiščenja se tako lahko odvijajo po več desetletij. Infiltracija s površin na območju podzemne vode predstavlja še dodatno težavo zaradi izpiranja nitratov, pesticidov in drugih antropogenih onesnaževal.

Odpadne vode

Odpadne vode delimo na razgradljive in nerazgradljive. Nerazgradljive niso hranilo za bakterije ter druge organizme in se čistijo samo nebiološko, saj imajo povečane ali znižane pH vrednosti, povečano slanost,

anorgansko kalnost in povišano temperaturo. Nerazgradljive snovi so neke vrste strupi, ki vplivajo na organizme. Strupeni pragi so različni zaradi kemične sestave, nekatere bakterije pa se nanje lahko prilagodijo. Količina kovin v odpadnih vodah ni velika, njihov učinek pa posreden in dolgotrajen.

Razgradljive odpadne vode vsebujejo raztopljene ali neraztopljene zelo raznovrstne organske snovi, ki jih organizmi v končni obliki razgrajujejo do enostavnih anorganskih spojin, ki so okolju neškodljive. Razgrajujejo se z biološkim samoočiščevanjem s pomočjo organizmov in kisika, ki je raztopljen v vodi. Obstajata dve vrsti razgradnje odpadnih voda: popolno, ki poteka v aerobnem okolju ali okolju, kjer je dovolj kisika, in nepopolno, ki poteka v anaerobnem okolju ali okolju brez kisika. Stranski učinki razgradnje odpadnih voda so prehodna kalnost, sprememba barve in neprijeten vonj. Ti učinki nastajajo predvsem v anaerobnem okolju, saj se zaradi odsotnosti kisika ne morejo popolnoma razgraditi. Hitrost razgrajevanja odpadnih voda je različna. Za lahko razgradljive snovi bakterije potrebujejo nekaj dni, za težko razgradljive pa mesece ali leta.

Potratno ravnanje z vodo

Z vodo še vedno ravnamo preveč potratno, zato so viri povsod onesnaženi, v ozračju in tudi v podzemlju. Intenzivnejše onesnaževanje je posledica industrijske revolucije, ki je povzročila hitrejšo urbanizacijo in rast prebivalstva. Stopnja onesnaženosti vodnih virov pa je na neki način pokazatelj gospodarskega razvoja, industrijske sestave in tehnološkega napredka določene regije.

Poznamo tri glavne vire onesnaževanja: industrija, kmetijstvo in gospodinjstva. Industrija porabi četrtno vse načrpane vode. Predelovalna industrija vodo onesnažuje s strupenimi snovmi in težkimi kovinami, rudarstvo in **gradbeništvo** s sedimenti in kislinami, proizvodnja hrane pa z organskimi snovmi. V gospodarstvu voda igra zelo pomembno vlogo, saj je industrijska surovina, prenašalka energije, energetski vir in transportno sredstvo. Ker tudi v energetiki za hlajenje termoelektrarn in jedrskih elektrarn uporabljajo vodo, ter segreto odvajajo nazaj v vir, se temperatura vseh voda dviga.

Razumna uporaba rastlinskih hranil v kmetijstvu

Kmetijstvo po nekaterih raziskavah velja za največjega porabnika vode, saj predstavlja dve tretjini vse porabljene, onesnažuje pa jo z ostanki mineralnih gnojil, pesticidov in tudi z naravnim gnojem. Skrb za vodne vire lahko izkažemo že na svojem vrtu ali njivi, tako da razumno uporabljamo rastlinska hranila in okolju čim manj nevarna sredstva proti škodljivcem. Po izsledkih preiskav kmetijskih zemljišč in vrtičkov je nemalo takih, ki so preveč gnojena, tako da uporaba rastlinskih hranil najmanj eno leto sploh ne bi bila potrebna. Padavinska voda namreč ponika in spira presežna hranila, predvsem nitrata, v podzemno vodo in jo tako onesnažuje.

Zaradi rabe v gospodinjstvu je opazna višja stopnja organskega in anorganskega onesnaževanja, predvsem s fosforjem. Gospodinjstva porabijo od 10 do 40 odstotkov vse načrpane vode, odvisno od regije. V povprečju jo steče iz odprte pipe od 11 do 20 litrov na minuto. Če pustimo vodo teči ves čas, je pri ročnem pomivanju posode za štiričlansko družino, na primer, porabimo od 30 do 40 litrov, pomivalni stroj pa je ob enem pranju porabi od 18 do 27 litrov. Vsakič, ko splaknemo stranišče, se približno 9 litrov čiste vode v trenutku spremeni v umazano. Če vode ne zapiramo, jo lahko v petih minutah pranja porabimo tudi do 140 litrov, pri namakanju v kadi pa kar do 250 litrov. Če med umivanjem zob pustimo pipo odprto, porabimo od 20 do 40 litrov vode več, kot če pipo med ščetkanjem zob zapremo.

Vsak Slovenec ima na voljo 3000 kubičnih metrov vode na leto

Podobno kot v večini evropskih držav, je tudi v Sloveniji, v skladu z Okvirno direktivo o vodah, uvedeno celovito upravljanje z vodnimi viri. Prednostna naloga te direktive je odpravljanje škodljivih vplivov na vode, zagotavljanje primerne kakovosti vode za človeka ter vzdrževanje naravnih ekosistemov in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Po podatkih obdobje vodne bilance, ki jih izračunavajo na Agenciji RS za okolje, pride na vsakega prebivalca Slovenije približno 3000 kubičnih metrov obnovljive letne količine podzemne vode. Naša dežela je bogata z vodo, zato večjih težav pri preskrbi nimamo, razen lokalno in občasno. Da bodo potrebe različnih uporabnikov vodnih virov zadovoljene v različnih razmerah, tudi izjemnih, pa je treba z njo dobro gospodariti. Naraščajoče

onesnaževanje in intenzivna raba tudi pri nas že povečujeta potrebo po odgovornem ravnanju in skrbnem načrtovanju prihodnje rabe.